

ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР АД

*Приложение - т.4 - Протокол
№ 2/05.03.2026 г.*

ПРОЕКТ

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА „ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР” АД

Съветът на директорите (СД) на „Централен депозитар” АД (ЦД АД) на основание чл. 2, ал.1 от Правилника за дейността на ЦД, приема настоящия проект за изменение и допълнение на Правилника за дейността на ЦД:

Част първа

Глава трета „Санкции“

§ 1. Създава се нов чл.29а със следното съдържание:

„Чл. 29а. (1) При получаване на официално уведомление за постановено решение за прилагане на инструменти по реструктуриране спрямо член на ЦД от компетентен орган по Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, ЦД не открива ново или спира започнало производство по чл. 27 – 29.

(2) Мярката по ал. 1 има временно действие за срок до 2 работни дни, считано от момента на получаване на уведомлението по ал. 1, при условие че съответният член продължава да отговаря на приложимите технически, организационни и оперативни изисквания за членство.

(3) След изтичане на срока по ал. 2 ЦД открива или възобновява съответното производство, освен ако бъде получено ново изрично разпореждане от компетентния орган по реструктуриране, което налага продължаване или изменение на съответните мерки.

(4) Прилагането на мерките по ал. 1 и 3 от страна на ЦД се извършва въз основа на решение на СД, след постъпване на уведомлението по ал. 1. Решението на СД се приема въз основа на оценка на обстоятелствата и рисковете, свързани с конкретния случай, при спазване на изискванията на настоящия правилник и в зависимост от вида и обхвата на необходимите действия.“

Мотиви:

С предложени нов чл. 29а се въвежда уредба на действията на ЦД АД при получаване на уведомление за прилагане на мерки по възстановяване или реструктуриране спрямо негов член, постановени от компетентен орган по реда на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. Разпоредбата има за цел да осигури съгласуваност между правомощията на органите по реструктуриране и процедурите по членство в ЦД АД като същевременно се създават

условия за ограничаване на оперативния и системния риск за дейността на депозитарната инфраструктура и защитата на интересите на участниците. Предвиденият временен характер на мерките и обвързването им с решение на управителен орган на ЦД АД гарантират пропорционалност на предприетите действия и съответствие с приложимата нормативна рамка.

Част втора

Глава шеста „Регистрация на емисии финансови инструменти“

§ 2. В чл.41 се създават нови алинеи 8 и 9:

(8) Дерегистрация на обездвижени ценни книжа се извършва въз основа на заявление от емитента по реда на настоящия правилник. Връщането на оригиналите на документите, които материализират ценните книжа, се извършва с приемо-предавателен протокол.

(9) В случай че след регистрация на обездвижени акции дружеството промени вида им в безналични, подава заявление за регистрация на емисия безналични финансови инструменти по реда на настоящия правилник. В този случай ЦД извършва дерегистрацията на емисията обездвижени налични акции въз основа на заявлението по изречение първо.

Мотиви:

С предложените разпоредби се прецизира редът за дерегистрация на обездвижени ценни книжа и за последваща регистрация на емисии безналични финансови инструменти. Целта е да се осигури яснота и последователност на процедурите, както и проследимост при връщането на документите, които материализират ценните книжа. Ал.9 урежда процедура, при която при промяна на вида на обездвижени акции в безналични емитентът подава едно заявление, въз основа на което ЦД АД извършва както регистрацията на емисията безналични финансови инструменти, така и дерегистрацията на емисията обездвижени налични акции. Целта е процесуална икономия, яснота на административното обслужване и недопускане на двойно таксуване за свързани действия в рамките на една процедура.

Глава седма „Регистрация и обслужване на корпоративни действия“

§ 3. В чл.66 се правят следните промени:

1. т. 3 на ал.1 се отменя.

2. създава се нова ал.3:

„(3) При наличие на вписани залози върху финансовите инструменти се прилага съответно процедурата по чл.201, ал.1 от настоящия правилник.“

Мотиви:

1. Предлага се отмяна на т.3 - отпадането на изискването за представяне на писмено съгласие на вносителя с описание на вноската премахва ненужна административна тежест. Съгласно чл. 73, ал. 1 от Търговския закон писменото съгласие се отнася до вноската на право за учредяването или за прехвърлянето на която се изисква нотариална форма.

2. Новата разпоредба урежда реда за прехвърляне на финансови инструменти с вписани залози чрез ясна препратка към чл. 201, ал. 1, което осигурява правна сигурност и защита на интересите на заложните кредитори, намалява риска от неправомерни прехвърляния и гарантира съответствие с изискванията на Наредба № 38 за прехвърляне на заложен ценни книжа и приложимата нормативна рамка. Разпоредбата гарантира проследимост на действията на ЦД АД, минимизира риска от неправомерни операции и укрепва доверието в депозитарната институция.

Апорт на ценни книжа се извършва чрез техния трансфер от сметката на залогодателя към друго юридическо лице. В ТРРЮЛНЦ няма данни за вписани особени залози върху безналичните финансови инструменти, регистрирани при ЦД АД, в резултат на което всички действия по реда на чл. 72 и чл. 73 от ТЗ могат да се осъществят. За прехвърляне на книжата, предмет на особен залог е необходимо волеизявление на залогодателя по смисъла на чл. 8, ал. 3 от ЗОЗ „За извършване на разпоредителни сделки със заложеното имущество, извън посочените в чл. 7, е необходимо изрично съгласие на заложния кредитор, вписано в Централния регистър на особените залози и в съответния друг регистър.“. Предлаганата промяна в чл. 66 има за цел да оповести предварително необходимостта от завършване на целия фактически състав по aport на заложен ценни книжа, както и постигане на съответствие с чл. 63, ал. 2, т. 1 от Наредба № 38 на КФН от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници: „Забраната по ал. 1 по отношение на заложен финансови инструменти не се прилага в следните случаи: 1. приобретателят е уведомен за учредения залог и е изразил изрично съгласие да придобие заложените финансови инструменти и е налице изрично съгласие на заложния кредитор в предвидените по Закона за особените залози случаи.

§ 4. В чл.84 се създава нова ал.6:

„(6) Дерегистрацията на емисии, които първоначално са регистрирани в друг ЦДЦК и се търгуват на място за търговия, се извършва въз основа на заявление от съответното място за търговия, съдържащо посочване на причината за отписването.“

Мотиви:

Дерегистрацията на емисии в тези случаи следва да се извършва от пазарния оператор на съответното място за търговия, като посочването на причината за отписване във заявлението осигурява проследимост и правна сигурност на действията на ЦД АД, както и възможност за получаване на информация, която да бъде изпратена към членовете на ЦД АД.

§ 5. В чл.88 се правят следните промени:

1. Заглавието се изменя така:

„Изплащане на дивидент, плащания по облигационни емисии и други плащания“

2. Ал.1 и ал.2 се изменят по следния начин:

„(1) Емитентът на безналични финансови инструменти уведомява ЦД за предстоящи плащания по дивиденти, облигационни емисии **и други плащания** след вземане на решение от съответния дружествен орган.

(2) Изплащане на дивиденти, плащания по облигационни емисии **и други плащания** се извършват чрез системата на ЦД при условията на сключен договор между съответното дружество и ЦД и след получаване на заявление.“

Мотиви:

С включването на термина „други плащания“ се цели обхващане на всички парични плащания към притежателите на безналични финансови инструменти, произтичащи от правата по съответната емисия или от корпоративни действия на емитента, включително плащания по ликвидационен дял, плащания във връзка с регистрация на корпоративни действия (увеличение на капитала, преобразуване, плащания на дробни части), и други парични престации към инвеститорите, подлежащи на разпределение чрез системата на ЦД АД, които не са изрично изброени.

Част седма

Глава деветнадесета „Особени залози“

§ 6. В чл.204 се изменя ал.3:

„Удостоверението съдържа и информация за вписани запори със съответната поредност, според входящия номер и дата на вписване в деловодната система на ЦД.“

Мотиви:

Информацията за финансови обезпечения се поддържа в отделен, технически обособен регистър с различно съдържание, съответно отпадането ѝ от удостоверението за вписани залози цели ясно разграничаване на регистрите и избягване на неясноти при ползването на документа.

§ 8. Настоящият проект за изменение и допълнение в Правилника за дейността на „Централен депозитар“ АД е приет на заседание на СД по Протокол № 2 от 05.03.2026г.